

עין משפט ונר מצוה

בח א מיי פיל מהל' עבודת יוה"כ הליצ':

בח ב מיי פיד מהל' שחיטה הליצ' ופי"א מהל' פסלי המוקדשן הלכס יח:
ג מיי פיד מהל' שחיטה הליצ' סמג עשין סג טושע' יויד סי' סעף י':
ד מיי פי"ז מהל' פסולי המוקדשן הליצ':

לב ה ו מיי פיל שס לז ז מיי פ"ה מהל' פרה אדומה טליל':
לד ח מיי שס פי"ד הלכס יז:
לה ט מיי שס פ"ה הלכס ז:

רבינו גרשום

פסול התמיד א"כ הורא ליה עבודה באחר ונתן כל עבודה כו' הכי קאמר יכירא יה פסול מדרבנן אם אחר מירק כלומר דגנדר השחיטה לכך שנינו רוב אחד ורוב שנים דיכול אפי' אחד ועכשיו סיפא זו היא בקרשים. שהרי עשה בה מעשה טרפה ביד עובד כוכבים כלומר שפסולה היה בראשון וימא דשחט עובד כוכבים. עולת העוף נמי היכא דמלקה סימן אחד למטה מן הסקרא וסימן אחד למעלה מן הסקרא וזו לא דינו הוא ודינו שכלו למעלה מן הסקרא ומייד של עולת העוף. ושל חטאת העוף למטה מן הסקרא וסיקרא חוגרת סביבו של מזבח באמצע. ומאי סיקרא אדומות שמחן עושין מגינים. שהרי עשה בה מעשה חטאת העוף: למ"ד ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף מיחייב דחשוב ככולו בחוץ אבל למ"ד אדניה לשחיטה אלא לבסוף (נכששו) לא מיחייב שסופה של שחיטה היתה בפנים וחשוב כאלו. כל שחט בחוץ כלום: כל העוסקים בפרה מטמא בגדים מתחלה ועד סוף כדתיבי בתורה ששבעה היו עוסקין בפרה כלומר אחד שחט ואחד שורף ואחד מזה וכל העוסקין ע"ד י' ופוסלין אותה במלאכה כלומר לפרה אדומה כיצד שאם חתך שום דבר או עץ או חוט בהמה בתוך כך שהיו עוסקים בפרה פסולה הפרה כיצד אירע בה פסול בשחיטה כלומר כששחט קצת וחתך חפץ אחר בתוך כך ועכשיו כיון שאירע בה פסול בשחיטה אמרינן כהנה בשחיטה אמרינן אינה לשחיטה אלא לבסוף. אפילו אירע בה פסול א' בתחלת שחיטה שעשה עמה מלאכה לא חשובה שחיטה ואינה מטמאה אבל בהוייתא אירע בה פסלות שוו לבסוף קודם פסלות מטמאה בגדים דאנן אמרינן דכל העוסקים בפרה מטמא ואחר פסולה היא חשובה כאין אלא אי אמרת ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף תפלוג בה פסול בשחיטה וכו': נתקלקל בשחיטה [קאמרת]. כלומר דפסולה אירע בשחיטה ועכשיו איגלא וכו' ומשום הכי פסולה (אלא [אבל] במקום אחר עדיין

כמ:

אם כן הוי ליה עבודה באחר. הוה מצי נמי למיפרך א"כ הויא ליה שחיטה בשנים כיון דאם לא מירק פסול ואין שנים שוחטין בזבח אחד אפילו בזה אחר זה כדמוכח לקמן בשמעתינן וא"ת ומאי קשיא ליה מעבודה בלחך הא בפרק איכא מאן דסבר אפילו שחיטת פר כ"ג צור ואפילו מאן דפסיל היינו דוקא פרו דקאמי לזבח יו"כ וקאי עליה לחך ומוקה אכל תמיד דלא שייך לזבח יו"כ ולא קאי עליה אחרן ומוקה לא וי"ל דמ"מ פסול מדרבננן: **ל'מה** י' צמרק. ואע"ג

דבחולין נמי צעינן כל השנים לכתחלה מ"מ כיון שיש דוחק בדבר לא היה לנו לעשות ע"י אחרים: **אמר** ר"ע משמיה דר"י סבא אינה לשחיטה אלא בסוף. ז' אע"ג דרצא ס"ל הכי צפ"צ דזבחים (דף ג'). אפ"ה לא חשיב ליה צהדי תלת דהלכא כר"ל לגבי רבי יוחנן דריש פרק החולין (יצימות דף לו.) משום דהך משמיה דלוי אמרה ר"ל: **בגון** ששחט סימן אחד בחוין. פי' צקונטרס צעוף קדשים וקשה לפירושו דמ"ט דמאן דפטר כיון דצמליקה צחוך לא מחייב צלח בשחיטה והרי עשה הכשר שחיטה צחוך ורבי יוסף נמי למא ליה למינקט

שהרי עשה בה מעשה חטאת העוף הוה ליה למימר משום דהכשר שחיטת העוף צמינן אחד ועוד דנקט רב יוסף דלחד צחוך ואחד צפנים נמי פסולה משמע הא שניהם צפנים כשרה ואי צעוף הא אין הכשרו אלא צמליקה ומייד הל' למינקט ולא פסולה ונראה לפשט דאירי צבהמה (ט) ופסולה דנקט רב יוסף לאו דוקא דחייב נמי לכולי עלמא דאי חיוצא ליכא א"כ לוקי פלוגמתייהו צסימן אחד צחוך וסימן אחד צפנים ופליגי צחיוצא ואמאי מוקי לה צמיעוט סימנין צחוך וגמרו צפנים וא"ת צבסוף פרקין (דף מ.) גזי הא דמינא השוחט טמא צבצת צחוך לעבודת כוכבים חייב ג' חטאות ומוקי לה צחטאת העוף שהיה חלי קנה פגום והוסף עליו כל שהוא דלמו כולו וצבזי הדדי ולהכי נקט חטאת ולא נקט וצח צבשאר וצח מצי שחט סימן אחד לעצודת כוכבים אסרה ומו לא מחייב משום שחטי חוץ והשתא אכתי כיון דצבהמה נמי מיחייב צסימן אחד משום שחטי חוץ לשמעין וצח צבזי קנה פגום ואע"ג דסימן אחד לא מיחייב משום צבצת שלא תקן כלום מה צבך מ"מ כשיגמור סימן שני מיהא ליחייב משום צבצת ויש לומר דהא דמחייב צסימן אחד הכא היינו משום דגמר השני צפנים אכל התם דאירי צשוחט לעצודת כוכבים מכיון דנאסרה צסימן ראשון לא חשיב סימן שני אלא כמחחק י' צעפר והוי כמו נתקלקלה צשחיטה דלחר צסמןן דאגלא מילתא למפרע דלאו שחיטה היא כלל אמר רבא אי קשיא לי הא קשיא לי למ"ד אינה לשחיטה אלא בסוף לפלוג בהכשרה דפרה כגון דשחטוה בתרי גברי דגברא קמא לא מטמאה וגברא בתרא מטמאה אמר רב יוסף תרי גברי בחד זיבחא קאמרת בר מיניה דההוא דתנינא א' י'תזבח שלא יהו שנים שוחטין זבח אחד ²תזבחוהו שלא יהא אחד שוחט שני זבחים ואמר רב כהנא תזבחוהו כתיב א"ל אביי לאו אתמר עלה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן זו דברי רבי אלעזר ברבי שמעון סתימתאה

כמו נתקלקלה צשחיטה דלחר צסמןן דאגלא מילתא למפרע דלאו שחיטה היא כלל גזי פרה לכך נקט עוף דהכשרו צסימן אחד וכן פירש לקמן צקונטרס: **אירע** פסול בשחיטתה. פ"ה כגון נמצלה ור"ת מפרש פסול של מלאכה אחרת דומיא דהואה דאי אמרת צשחיטה נמי יש חילוק במלאכה בין קודם פסולה בין לאחר פסולה בא"כ פלוג צשחיטה עצמה ואמאי נקט הואה ואע"ג דאירי צפסול מלאכה מ"מ קאמר שפיר צסמןן שאני נתקלקלה צשחיטה דאגלא מילתא למפרע דלאו שחיטה היא כלל דכיון דנתקלקלה א"כ לא נעשה עדיין כלום לשם פרה צכשרות אכל אירע פסול צהואמה אין לחוש דכבר נעשית השחיטה צכשרות: **ר'ר'י** גברי בחד זיבחא קאמרת. מימה הא ע"כ שלא יהיו צ' שוחטין וצח אחד היינו לכתחלה אכל צדיעצד כשר כמו אחד שוחט צ' זבחים דמוקי לעיל מתניטין דשוחט צ' ראשים כלחד שחיטתו כשרה צקדשים וא"כ אכתי פלוג צהכשר דפרה וי"ל דכיון דלכתחלה אסור מילתא דלא שכיחא היא אע"ג דפריך פלוג צצ' סודרים הא שכיחא טפי: והיטין

השוחט פרק שני חולין

מזה למרק. משום דס. ואני שמעתי ציומא משום צריב עס הדרת מלך ואין לצים כך דא"כ כל עצודות נמי והרי הכתוב הקפיד צב"ג וגירש את ריב עס: **אינה לשחיטה.** אין השחיטה קרויה שחיטה אלא צסופה ולקמיה מפרש למאי הלכתא: **ישנה לשחיטה.** הכל קרוי שחיטה: **פסולה.** ואפילו למ"ד אינה לשחיטה אלא לצסוף ולא מיקרי שחיטת עובד כוכבים מיהו שחיטת ישראל נמי לא הויא והויא לה כקוץ צעלמא ואיטרפא לה: **מעשה טרפה.** מעשה שהיה כדי וכשיעור לטורפה צו נעשה בה ציד עובד כוכבים: עולת העוף למעלה מחוט הסיקרא חטאת העוף למטה דלחר צזבחים (דף סד: סה:). **שהרי עשה בה [מעשה חטאת העוף] למטה.**

צמקוס פסולה מעשה שהוא חשוב צחטאת העוף להכשירו צבך צמליקת חטאת העוף צסימן אחד הילכך ה"נ חשיב לפסול אע"ג דצעולה לא הוי סוף מליקה עד גמר השני: **מיחייב.** משום שחטי חוץ: **מר לא אמר הכי.** דלאיו צעוף אס שחט סימן ראשון צחוך מיחייב שהרי דכוותה כשר צפנים צמליקת חטאת העוף. השוחט עוף קדשים צחוך חייב דיליף מרציוא דלשר יחטט' צשחיטת קדשים צפרק השוחט (זבחים קז.) אכל המולק (כ) את העוף פטור: **כל העסוקין צפרה.** אדומה: **אמסחלה** ועד **סופה.** צלחת עצודותיה צין צאמנע וצין צחחלה וצין צסוף: **כדמטאין את הצגדים.** כדמתיב (צמדכר יט) עץ ארז ואזוב וסני תולעת והשליך אל תוך שריפת הפרה וסמין ליה וצבס צגדיו הכהן וגו' וכתיב צשריפתה והשורף אותה וגו' ותניא צבסיפרי' אס המשליך את האזוב מטמא צגדים השורף לא כ"ש מה מ"ל והשורף צא הכתוב ולימד על כל העסוקים צפרה מתחלה ועד סוף שיהו טעונים צכזותה צגדים: **ופוסלין אותה צמלאכה.** אס נתעסקו עמה צמלאכה אחרת כגון ששחט וחחק עמה דלעת דמניא (ספרי חקת יט ג) ושחט אותה' צא הכתוב ולימד על הפרה שמהא מלאכה פוסלתה צשחיטתה ושרף את הפרה' צא הכתוב ולימד שמהא מלאכה פוסלת צשריפתה: **כגון שצמנצלה: אינה צשחיטתה צגדים.** שאין כאן עצודה ואס אסף אפרה או שרפה ולא נגע צה או אפילו נגע צה צפשוטי כלי עץ שלא טמאתו משום נצלה אינו טמא משום מתעסק צפרה שאין כאן פרה אדומה: **צהואפה.** צהואת דמה שהיה מזה הימנה ו' פעמים כנגד פתח של היכל כדמתיב (שס יט) והזה אל נכח פני וגו': **קודם פסולה מטמאה צגדים.** דמתעסק צפרה הוא וכבר נעשית שחיטתה צהכשר: **דלאו שחיטה**

היא כלל. שהרי סופה הוכיח אכל היכא דגמרהה שחיטה ממש אימא לך דכולה קרויה שחיטה מתחלה ועד סוף: **פלוג.** נמי האי תנא צהכשרא דפרה אפילו צפרה שלא נפסלה יש לחלק צין צגדים לצגדים: **סתימתאה** קאמרתה **היא כלל** אמר רבא אי קשיא לי הא קשיא לי למ"ד אינה לשחיטה אלא בסוף לפלוג בהכשרה דפרה כגון דשחטוה בתרי גברי דגברא קמא לא מטמאה וגברא בתרא מטמאה אמר רב יוסף תרי גברי בחד זיבחא קאמרת בר מיניה דההוא דתנינא א' י'תזבח שלא יהו שנים שוחטין זבח אחד ²תזבחוהו שלא יהא אחד שוחט שני זבחים ואמר רב כהנא תזבחוהו כתיב א"ל אביי לאו אתמר עלה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן זו דברי רבי אלעזר ברבי שמעון סתימתאה

היא כלל. שהרי סופה הוכיח אכל היכא דגמרהה שחיטה ממש אימא לך דכולה קרויה שחיטה מתחלה ועד סוף: **פלוג.** נמי האי תנא צהכשרא דפרה אפילו צפרה שלא נפסלה יש לחלק צין צגדים לצגדים: **סתימתאה** קאמרתה **היא כלל** אמר רבא אי קשיא לי הא קשיא לי למ"ד אינה לשחיטה אלא בסוף לפלוג בהכשרה דפרה כגון דשחטוה בתרי גברי דגברא קמא לא מטמאה וגברא בתרא מטמאה אמר רב יוסף תרי גברי בחד זיבחא קאמרת. מימה הא ע"כ שלא יהיו צ' שוחטין וצח אחד היינו לכתחלה אכל צדיעצד כשר כמו אחד שוחט צ' זבחים דמוקי לעיל מתניטין דשוחט צ' ראשים כלחד שחיטתו כשרה צקדשים וא"כ אכתי פלוג צהכשר דפרה וי"ל דכיון דלכתחלה אסור מילתא דלא שכיחא היא אע"ג דפריך פלוג צצ' סודרים הא שכיחא טפי: והיטין

לא אפי' שחט מקאת סימנים צחוך וגמרה צפנים ג"כ חייב משום דישה לשחיטה מתחלה ועד סוף. (ג) דברי רבינו אלו הם משוללים הצנה דמאי ענין מחלוקת ראש'ש וזבחים ליטהר לשחיטה מתחלה ועד סוף וא לא נעשמה דראש'ש דיליף מקרא וזהו ה"א וט"ע.

מסורת הש"ס

(א) יומא לב: עג. הוריות יב: (ג) צ"ק עג. (א) זבחים ג. [פסחים סג. לקמן לו. קמת. צ"ק עג.], (ד) פרה פי"ד מ"ד ע"ש, (ה) עין צפרש"י דברים יב ד"ה מונח, (ו) ויקרא יז, (ז) [חקת יט יז], (ח) [צמדכר יט, (ט) [שס], (י) [וע"ע מוס' יומא לב: ד"ה א"כ], (כ) [ציומא לג. מוס' ד"ה למא וכו' ציאלו הטיב ע"ש], (ל) [וע"ע מוס' צ"מ מת. ד"ה מנחה ומוס' ע"ז עא. ומוס' מנחות יב: ד"ה רב אשין].

תורה אור השלם

- ↑ רק בקל אות נפשוף תזבח ואבלת בשר בברכת יי אלהיך אשר נתן לך בכל שערך הקטא ותשודור יאכלנו צבציב וקאלי:
- ↑ דברים יט טו וכי תזבחו זבח שלמים ליי לרצונכם תזבחוהו: ויקרא ה ה

דברים יט טו

וכי תזבחו זבח שלמים ליי לרצונכם תזבחוהו: ויקרא ה ה

הנהות הב"ב

(א) ש"י ד"ה מר לא וכו' צפרק השוחט דף קו אכל המולק. צ"צ שס צמנצת דף קי"ז (כ) תוס' ד"ה כגון וכו' ונראה לפשט דאירי צבהמה ופטור למ"ד אינה לשחיטה אלא בסוף ורב יוסף לבי"ע מחייב שהרי עשה בה מעשה חטאת העוף בחוץ ופסולה דנקט רב יוסף:

הנהות מהר"ב רגנשבורג

א נב' דמנינא מונח צמורה אור צין דברים יב והוא נמחק: **ב** תרי"א אירע וכו' צין קודם פסולה צין לאחר פסולה. צ"צ עין מידושי רשנ"א והר"ן:

מוסף רש"י

יכול יהא פסול מדרבנן. האלו וכל עלמו לזס הוא צריך פסול וכו' מנן ריבזו צא אחד כמורו צחולין מנן (וימא לב.). לכך שנינו רוב אחד בעוף כו'. ממנשה יתירא חלל צחולין וחלל צקדשים (שם ג.). אינה לשחיטה אלא בסוף. אין שחיטה נקראת אלא לצסוף, ונפקא מינה לענין חמשצ צקדשים חוץ למקום או חוץ למנן או חמשצ שלא צעמן אינה מתחנה אלא אס כן חמשצ צסוף שחיטה אלא אפי' שחט מקאת סימן צ' חייב משום דישה לשחיטה מתחלה ועד סוף. וכל מנה דמשיב היא מתחנה (שם).

שיטה מקובצת

אן וחניא כל עבודת יוה"כ. ג"ב בכל ספרי יד כתוב ותנן וכן כתוב שם ביומא: **ב** ואין לבי אמר כך דא"כ: **ג** מתחלתה ועד סופה באחת מכל עבודותיה: **ד** אצי"ג דרבא ס"ל הכי. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף יד ע"א: **ט** אלא כמחקך בשל צעלמא והוי כמו נתקלקלה:

^[1] לנצורה נראה דל"ל אפי' אירע בה פסול צסוף שחיטה שעשה עמה וכו'. (ג) אפי' שחט מקאת סימנים צחוך וגמרה צפנים ג"כ חייב משום דישה לשחיטה מתחלה ועד סוף. (ג) דברי רבינו אלו הם משוללים הצנה דמאי ענין מחלוקת ראש'ש וזבחים ליטהר לשחיטה מתחלה ועד סוף וא לא נעשמה דראש'ש דיליף מקרא וזהו ה"א וט"ע